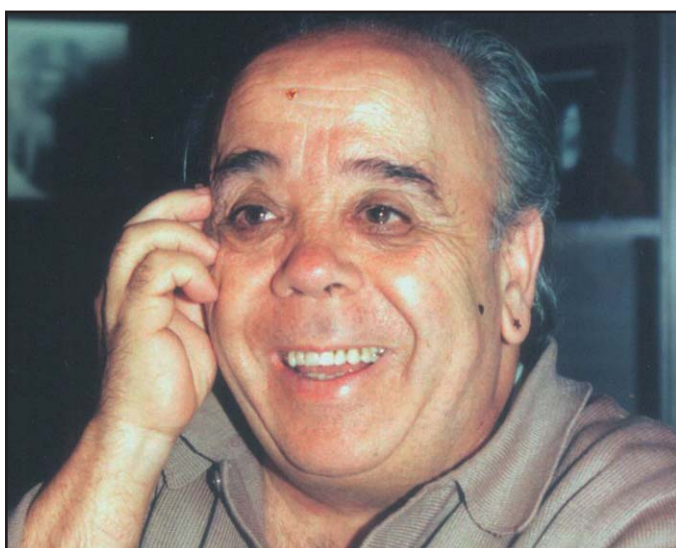

Acte homenatge el 4 de juny a les 18.30h

Mor Ángel Rozas, històric sindicalista i fundador de CCOO

Al voltant de les 7 de la tarda d'ahir, dimarts, ens va arribar la colpidora notícia de la mort d'Ángel Rozas Serrano a l'edat de 82 anys, després d'una llarga malaltia. L'Ángel Rozas va ser una persona clau en la recuperació de les llibertats democràtiques, polítiques i sindicals d'aquest país, i va ser un dels pares fundadors de les Comissions Obreres. Actualment era el president d'honor de la Fundació Cipriano García - CCOO de Catalunya.

CCOO vol fer-li un homenatge i agrair-li tot el que ell ens ha donat. Us convidem a participar en aquest acte, que tindrà lloc el proper divendres, **4 de juny, a les 18.30 hores** a la sala d'actes de la seu del sindicat, Via Laietana, 16, de Barcelona. Cal dir que l'Ángel ha estat solidari fins al darrer moment de la seva vida i ha donat el seu cos a la ciència.

Moltes gràcies, Ángel, per tot el que ens has ofert, per tot el que hem après de tu, per haver existit.

Nuestro Ángel Rozas

Ángel Rozas, uno de los grandes padres fundadores de Comisiones Obreras, murió en Barcelona ayer por la tarde. No hace falta que diga que nuestro hombre era la persona más respetada y querida de la familia comisionera catalana. No me es fácil hablar de Ángel y menos ahora, impresionado por el desenlace. Digo que no me es fácil porque odiaba los elogios, que le ponían de mal humor. Lo conozco desde hace cuarenta y cinco años, prácticamente toda una vida. La de una persona que dedicó todos sus esfuerzos, desde su militancia en el comunismo de los sueños (y no en el de las pesadillas) y la acción sindical, a la defensa de los intereses de los trabajadores. Una activísima militancia que le costó un consejo de guerra y largos años de prisión en la cárcel de Burgos, varias condenas del Tribunal de Orden Público y nuevas detenciones; finalmente, el exilio: en París era uno de los representantes de Comisiones Obreras en la célebre Delegación Exterior (DECO).

Era un hombre templado, de una refinada sabiduría, afectuoso con la gente, profundamente unitario con todas las corrientes de expresión del sindicalismo de Comisiones Obreras. Lo que no impedía que, en momentos de gran trascendencia, pegara un puñetazo encima de la mesa y poner orden, calma y compostura.

Igual prestigio tenía en el sindicalismo europeo. Yo he sido testigo de la admiración que le tenían dirigentes como Luciano Lama, Bruno Trentin y Georges Séguy. Pero, sin duda, lo que más apreciaba fue el afecto que le tenían los jóvenes de Comisiones Obreras de Catalunya. La escuela de formación de estos nuevos sindicalistas lleva su nombre.

*Me es, como he dicho antes, muy difícil hablar de nuestro Ángel. Él y su compañera, Carmen Jiménez Tonietti, me trataron como a un hijo. Carmen fue una de las mujeres que, a lo largo del franquismo, visitaba cada mes a los presos llevándoles paquetes de comida y el apoyo moral. Ángel Rozas, persona modesta, sólo exhibía un fiero orgullo en solemnes ocasiones: "A mí no me persiguió el fascismo; fui yo quien le persiguió a él". Que dejaba atónito a más de uno. Querida familia, os dejo con nuestro hombre: **Ángel Rozas, maestro de sindicalistas**. Aquí podemos seguir aprendiendo cómo se las gastaba nuestro amigo.*

José Luis López Bulla

Angel Rozas Serrano (Oluda del Río, 1927 – Barcelona, 2010) ha estat un treballador del subsector d'abrics (ram de la construcció), un dirigent comunista i un sindicalista de llarga trajectòria. Ha estat una persona caracteritzada per la seva bonhomia i, alhora, per un compromís fort amb la classe treballadora. L'Àngel ha estat i és una de les persones que ha deixat un particular tarannà entre els milers de dones i homes que han construït el moviment obrer i sindical del nostre país al llarg de més del darrer mig segle. Havia nascut en un poblet de les serralades d'Almeria, en una comarca coneguda per l'extracció de marbres, al voltant del municipi de Macael, on va treballar des dels vuit anys, primer com a pastor de cabres i ovelles, i després com a arriar de les pedreres a cel obert. Va arribar a Barcelona als catorze anys d'edat, el 18 de juliol de 1942. Les seves primeres inquietuds socials el dugueren a mitjan anys quaranta a participar amb grups de joves de la "Hermandad Obrera de

Acción Católica" (HOAC), format per veïns de la parròquia del barri de Sanllehy, on vivia. En una de les reunions, el responsable d'aquest grup el va expulsar en escoltar algunes de les seves reflexions sobre l'assot de la tuberculosi, acusant-lo de "comunista". En la seva cerca dels comunistes, posteriorment va vincular-se durant un breu període temps a grups de la "Confederación Nacional del Trabajo" (CNT), amb els quals llegia i esmorzava a diferents granges del Baix Llobregat. Però l'Àngel, segons ens ha explicat, volia acció, no volia enyorar el passat. Va ser a partir de 1951, tot coincidint amb el boicot ciutadà als tramvies i amb la vaga general de març a Barcelona, quan va començar, amb altres companys, a autoorganitzar grups del "Partit Socialista Unificat de Catalunya", orientant-se per Radio Pirenaica, i sense tenir encara cap contacte amb la direcció d'aquest partit clandestí. Aquest grup, format per amics i coneguts del barri de la Torrassa, on va traslladar-se a

Petit Gran Home

viure, van mantenir aquesta peculiar forma d'organitzar-se fins al 1954, quan el llarg centenar de cèl·lules comunistes que s'havien creat en diferents fàbriques i barris barcelonins ingressaren en l'estructura orgànica del PSUC. Mentrestant, i com a forma d'atreure simpatitzats i tenir un lloc on ocultar la propaganda que feien, l'Àngel va exercir durant un període de president d'un modest equip de futbol al barri de Pubilla Cases.

Empresonaments i tortures

El 1956, ja com a militant comunista organitzat a l'interior, va participar en el I Congrés del PSUC, celebrat a França. Dos anys abans, el 1954, l'Àngel va ser escollit enllaç sindical a la seva empresa, Serra Capel Hermanos, on va entrar a treballar l'any 1949. Posteriorment seria escollit vocal provincial i nacional del "Sindicato de contrucción, vidrio y cerámica". Anys més tard, el 1958, va ser proposat pel màxim responsable d'aquest sindicat, l'excentista i llavors jerarca nacionalsindicalista Moya Clúa per a procurador a Corts del règim. Evidentment, en aquells moments era desconegut de la militància comunista del "camarada Rozas". Tanmateix, després de la reunió a Madrid, on es presentava la seva candidatura a procurador pel "tercio sindical", en arribar a Barcelona va ser detingut i empresonat, per primera vegada, arran de la seva vinculació amb les vagues de solidaritat amb els obrers d'Astúries que es feien a Barcelona la primavera d'aquell any. Rozas no va ser jutjat, però sí torturat, davant el jutge del Tribunal Especial, coronel Enrique Eymar, que finalment el va posar en llibertat per falta de càrrecs. No obstant això, al maig

de 1960 Àngel Rozas va ser detingut novament arran de la caiguda del comitè local de Barcelona del PSUC, inclòs el seu màxim responsable, Carlos Bermellón. Juntament amb la major part dels seus companys va ser condemnat en un consell de guerra a 3 anys de presó. Aquesta pena la compliria al penal de Burgos ("la Universidad de los obreros", com li agradava anomenar-la a ell i a molts altres) del qual sortiria en llibertat al gener de 1962. Poques setmanes després es va casar amb la seva companya Carmen Giménez Tonietti, coneguda popularment com la "Italiana", a les portes de la presó franquista, pel seu compromís, des que va finalitzar la Guerra Civil, amb tasques d'organització de la solidaritat amb els presos polítics i les seves famílies.

Neixen les Comissions Obreres

Els canvis socioeconòmics que es produïren al país, els cicles polítics i de protesta obrera, juntament amb canvis generacionals i en les formes de mentalitat individual i col·lectiva que es manifestaren des de principis dels anys seixanta, van contribuir al sorgiment d'un "nou moviment obrer", el de les Comissions Obreres. I l'Àngel hi era. Sortiria escollit novament enllaç sindical, vocal provincial i nacional del sindicalisme oficial, amb la finalitat d'aprofitar el "marges legals" combinant-los amb l'activitat "alegal" i la "il·legal", tal com indicava la consigna del seu partit. El 1964 va ser un dels fundadors de la Comissió Obrera Central de Barcelona, en la reunió celebrada a l'església de Sant Medir, al barri de Sants. Aquesta activitat va fer que el detinguessin, de nou, al febrer de 1965, arran de la convo-

catòria de manifestació pel lliurament de 9.000 signatures que reivindicaven llibertat sindical, dret de vaga i dret de reunió —drets civils bàsics que la dictadura evidentment negava— per fer-les arribar a la Delegació Provincial de la Central Nacional-Sindicalista, a Via Laietana número 16-18. Llavors, el nucli d'aquestes comissions fou detingut, entre els quals hi havia Àngel Rozas, i alguns van ser jutjats per primera vegada pel "Tribunal de Orden Público" pel delictes d'"associació il·lícita i propaganda il·legal". L'Àngel va aconseguir ser posat en llibertat i evitar ser jutjat.

Activista inesgotable

Les eleccions sindicals, des de 1960, estimularen l'organització obrera durant aquells anys, amb resultats especialment reeixits en la convocatòria de l'estiu de 1966. Llavors, les Comissions consolidaren la seva organització i la projecció pública, tant als centres de

treball com al carrer. El dia de Sant Esteve de 1966, l'Àngel va ser detingut per la seva participació en una assemblea de CCOO a la Creu de Barberà, a Sabadell. Va ser posat en llibertat posteriorment, però un mes més tard tornaria a ser detingut a Barcelona en una assemblea de treballadors al col·legi de la Salle, dels habitatges del Congrés. Després de ser conduït a la Jefatura Superior de Policia de Barcelona, a Via Laietana 43, va ser posat en llibertat provisional 30 dies després. El 27 d'octubre de 1967 va ser novament detingut en una manifestació realitzada enfront de l'edifici de la central de Correus de Barcelona, i va estar a la presó Model de Barcelona fins a l'abril de 1968, quan va sortir en llibertat provisional a l'espera de ser jutjat pel TOP. Fou cooptat per ser membre del Comitè Central del PSUC la tardor del 1968. El 1969, durant l'Estat d'excepció implantat pel règim, i davant el fet de tenir tres judicis pendents davant el TOP, va

passar a la clandestinitat fins al 18 de juliol del mateix any, moment en què es va exiliar a França. En el III Congrés del PSUC, al gener de 1973, el darrer que es va fer en clandestinitat, va ser ratificat com a membre del seu Comitè Central. A França, des de 1970, va organitzar, juntament amb Carlos Elvira, un altre exiliat espanyol i membre del PCE, el que es va conèixer com a "Delegación Exterior de CCOO" (DECO), una mena d'"ambaixada" oficiosa de les Comissions, que va mantenir relacions amb prop de dos centenars d'organitzacions sindicals d'arreu del món, amb l'objectiu d'aconseguir ajuda material i solidaritat en la lluita contra la dictadura. La seva seu era a París, i l'Àngel va romandre, juntament amb la Carme, a la capital francesa fins al 1977, quan van tornar a Barcelona en ple procés de transició política a la democràcia al nostre país. Ja durant l'etapa democràtica, Àngel Rozas va ser escollit novament com a membre del Comitè Central del PSUC als IV, V i VI congressos d'aquest partit, celebrats, respectivament, a l'octubre de 1977, al gener de 1981 i al març de 1982. A partir de llavors va ser membre d'honor del Comitè Central del PSUC.

Profunda empremta

En el terreny sindical, el 1978 va ser elegit membre del Secretariat de la Comissió Obrera Nacional de Catalunya, com a responsable de formació sindical, i posteriorment fou nomenat president de la Comissió de Garanties. El 1989 el president de la Generalitat va atorgar-li la Medalla del President Macià. El 1997 el Govern central, a proposta del ministre de Treball, li va concedir la Medalla del Mèrit al Treball.

Entre 1992 i 2009 ha estat president de la Fundació Cipriano García - CCOO de Catalunya, i actualment era president d'honor d'aquesta mateixa entitat cultural del sindicat.

Avui existeix l'Escola de Joves Sindicalista d'Àngel Rozas, organitzada cada any per Acció Jove, i també el Premi de Recerca per a investigadors novells en Ciències Socials, que tindrà la seva primera edició enguany, impulsat per la Fundació Cipriano García.

**Font: Fundació Cipriano García
- Arxiu històric de CCOO de Catalunya**

